

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

The Provincial Library
City

UKRAINIAN LABOR NEWS

CORNER FRITCHARD AVE.
& MCGREGOR ST.

Виходить два рази на тиждень — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday

WINNIPEG, MANITOBA,
CANADA

РІК III.

Ч. 19.

СУБОТА, 5. МАРТА 1921.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, MARCH 5th, 1921.

No. 19.

VOL. III.

Новинки.

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ КОНГРЕС РАД.

ШТОКГОЛЬМ, 2-го лютого (позно). — Всеукраїнський Центральний Виконавчий Комітет скликає на день 28. лютого V. Всеукраїнський Зїзд Рад. В програму Зїзду входять між іншими наступні справи: Економічне положення України, електрифікація краю, поліпшені і поширені транспортних засобів і т. д.

3 Угорщині нема жадних вїстїй.

ВІДЕНЬ, 3. марта. — Від кількох днів з Будапешту не отримано жадних вїстїй. В цілій країні не виходить ні одна газета. (Се скупенське донесенє з Відня вказує на те, що в царстві кровавого угорського ката Гортго іде завзята боротьба між страйкующими робітниками і буржуазією, а головне, що там панує страшний терор проти робітників.)

Аліянські купці 4 банкіри о-пскають Батум.

КОНСТАНТИНОПІЛЬ, 2-го марта. — Аліянські купці, банкіри і деякі прибувші з Тіфлісу віткачі опустили Батум. Наспівші сюди депеші кажуть, що численні совїтські війська вступають до Грузїї зі всіх сторін.

Вїйна в Грузїї є домашнього характеру.

КОНСТАНТИНОПІЛЬ, 25-го лютого. — Вїйна в Грузїї має, як тепер показуєтє ся, чисто місцевий характер. Боротьба в околиці Тіфлісу триває даліше. Російські совїтські власті заховуєтє ся безсторонні. Совїтські війська не брали участі в наступі на Грузїю. Протино, совїтське правительство заявило готовність посередничити. Дипломатичні представники Німеччини і Злучених Держав для Грузїї остали ся в Тіфлісі.

Продовжили розем на шість тижнів.

РИГА, 24. лютого. — На останнім засіданні мирової делегації постановлено продовжити розем між Польщею і совїтськими державами на шість тижнів. (В минувшім часі ми подали через помилку за американськими газетами, що в Ридзі рішено продовжити розем на шість місяців.) Нині розійшла ся чутка, що загальний мировий договір не буде підписаний відразу в цілости, але частями. Згогадують ся, що остаточне покїченє мирових переговорів не наступить перед впливом шістьох тижнів. До Риги прибув Леонїд Красін, який задержав ся тут, будучи в дорозі до Лондону. Красін відбув довшу нараду з головою совїтської делегації д-ром Адольфом Иоффе в справі дальших переговорів з Польщею.

Поляки у Вїльнї засудили 6 комунїстів на смерть.

КОПЕНГАГА, 26. лютого. — Польський военний суд в Вїльнї засудив шістьох комунїстів на смерть, а двох на досмертну в'язницю.

Совїтський торговельний представник в Константинополї.

БЕРЛІН, 28. лютого. — Заосмотрившись лашпортом з британської візою, виданою в Тіфлісі, Бронислав Кандиш, торговельний представник з Москви, прибув в суботу до Константинополя. Він заявив, що представляє російські кооперативи для торговельних зносин з Туреччиною і балканськими державами.

Кажє, що Мартенс верне до Америки.

Кандиш твердить, що депортований з Америки представник Совїтської Росїї, Л. К. Мартенс, вневдовзі верне туди назад. До Константинополя прибув вневдовзі дипломатичний представник Совїтської Росїї до Турції, Кузнецов.

Вандерліп находить ся вже в Москві.

ШТОКГОЛЬМ, 27. лютого. — Отримані тут донесення кажуть, що представник американського фінансового синдикату, Вашингтон Б. Вандерліп, находить ся вже в Москві, де веде переговори з совїтським правительством.

Красін в Берліні.

БЕРЛІН, 26. лютого. — Леонїд Красін, представник Совїтської Росїї в торговельних переговорах з Англією, прибув тут з Риги, будучи в дорозі до Лондону. Як подають часописи, Красін забавить в Берліні через кілька днів, щоби відбутти конференцію з деякими німєцькими промисловцями.

Красін висказує надїю, що торговельний договір буде в короткім часі підписаний, скоро лише англійське правительство згодить ся на змінї, зроблені совїтським правительством.

Селяни в Італїї палять двори дїдичів.

РИМ, 26. лютого. — В околиці міста Спінацоля селяни почали проганяти дїдичів. В п'ятьох селах спалено двори і знищено дівські молочарні. Крайній націоналіст Марїо Дембо зїстав убитий кулею, коли стояв при вікні у своїм домі.

Селяни убили також одного багатого дїдича, який належав до крайних націоналістів (фашістів).

В Мексико страйкує поверх 125.000 залїзничих робітників.

МЕКСИКО МІСТО, 26. лютого. — Вчера розпочав ся загальний страйк робітників на всіх залїзницях в Мексико. На страйк вийшло поверх 125 тисяч робітників. Робітники сповняли точно приказ страйкового комітету і солідарно вийшли на страйк.

Мексиканське правительство робить зусилля за всяку ціну зломити страйк. Воно має намір при помочи страйколомів, рекрутованих з поміж добровольців і жовнірів, удержати рух на залїзницях.

Правительство надїєтє ся поважних заворушень і тому видало строгі військові зарядження. Вїсти з ріжних сторін кра-

ю доносять про вибух заворушень. На деяких стаціях бомбардовано поїзди камінєм. Контроля залїзничого шляху є досить трудна, коли зважить ся, що залїзничі лїнії в Мексико числять поверх 17.000 миль. Хоч правительство зразу запевняло, що має досить страйколомів, щоби удержати залїзничий рух в нормальній станї, воно однак майже зовсім здержало рух товарних поїздів.

Мирові переговори між Совїтми і Румунїєю в Ревалї.

БЕРЛІН, 25. лютого. — Румунська мирова делегація під проводом ген. Авареску прибула вчера до Ревалї, стоїлиці Естонїї. Мирові переговори між Совїтми і Румунїєю розпочнуть ся дня 2. марта.

Румунсько-угорський союз проти Совїтської Росїї.

ВІДЕНЬ, 25. лютого. — Чаюписи з Букарешту доносять, що в короткім часі буде підписаний союз між Румунїєю і Угорщиною проти Совїтської Росїї. Сей союз є вислідом успішних змагань французького правительства.

П'ять років в'язниці за симпатїю до соціалїстів.

ВІДЕНЬ, 25. лютого. — Військовий суд в Букарешті, засудив румунського офіцера, поручника Менраціану, на п'ять років тяжкої в'язниці за те, що він симпатизував з соціалїстичною партією.

Націоналізація землі на Крїмі.

ЛОНДОН, 25. лютого. — Польїсть ген. Врангя в Севастополї зїстала знаціоналізована більшовиками, доносить іскрова депеша з Москви. Багато інших посілости, між іншими й Георгїївський монастир, більшовики перебрали на власність держави. В протягу мінувших двох тижнів робітничий комітет в Севастополї писав на примусові роботи 4.000 буржуїв і вїзискувачів.

Румунїя мобїлізуєтє ся.

ВІДЕНЬ, 21. лютого. — Наспівші вїсти доносять, що Румунїя робить военні приготовления до війни з Совїтми. Румунські армії є вже від кількох днів заїмчені для особового руху.

До Черновець прибуло багато французьких офіцїрів, які мають бути приїдлені при штабах і командах в румунській армії.

Вїсти про заворушення в Росїї.

Від кількох днів буржуазна преса містить багато донесень з Європи про те, що в Росїї, головне в Петроградї і Москві, вибухли контрреволюційні заворушення проти совїтської власті. В виду сего, що всі ті "вїсти" противорічать самі собі і походять з відомих вже брехливих жерел, як також, що буржуазна преса від часу до часу по просто фабрикує "вїсти" про ріжного рода повстання і заворушення в Совїтській Росїї на Радянській Україні, які потім оказують ся звичайною брехнею, — ми не подїємо тут всіх тих донесень а лише подїежемо, коли вони будуть або бодей в часті потверджені, або цілковито заперечі. Покищо скажемо тепер лише се, що в телеграмї з Лондону з дня 3. марта сказано, що російська торговельна делегація в Лон-

донї і совїтські представники в Ревалї та інших місцях, заперечили "вїсти" про безпорядки в Росїї.

Польські людовїї проти правительства.

БЕРЛІН, 24. лютого. — На всепольськїм конгресї ріжних робітників у Варшаві ухвалено проголосити з днем 14. марта загальний страйк, доносить вїсти з Варшави.

Таку саму ухвалу прийнято на конференції делегатів професійних союзів.

Польська мирова група в соїмі "Визволенє" оголосила прокламацію проти польського правительства, обжаловуючи його, що воно не переводить ухвал соїму. В прокламації говорять ся, що в Польщі є властиво монархія, а не республіка, бо правительство зовсім легковажить собі: всякі ухвали більшости соїму.

Польські турми переповнені робітниками.

БЕРЛІН, 7. лютого. — Вїсти з Варшави подають, що польські турми переповнені політичними в'язнями. Вільність політичних в'язнів — се провідники професійних союзів. Багато з робітничих провідників померло у в'язниці серед голоду і мук.

Невідрадне економічне подожєне Польщі.

ПАРИЖ. — Один з членів американського ратункового комітету в Польщі представляє осьяк положенє Польщі: "Розв'язанє питання ратунку для Польщі є одне з найтрудніших. Польський наїрд є зовсім знеохочений. Він переконаний, що йому більше нічого не надїяти ся від аліянтів.

"Колї Польща не дістане під теперішню пору і в найближчих місяцях достаточну кількість поживи, грозить її голод. Всі американські кредити вже вичерпані. А тут грозить крім сего Польщі небезпека з двох сторін, зі сторони більшовиків і Німеччини.

"Польща є залежна нині від скупих транспортів засобів поживи які дістає з Румунїї. Тимчасом ряди голодних чимраз довші. Фабрики в Варшаві, Лодзі, Познанї і Кракові ограничили свою працю до 30%.

"Положенє ще більше погіршить ся, коли не случай підписання мира в Ридзі, зачне прибувати що тяжіша 4.000 польських полонених".

Торговля Совїтв з Німєччиною.

РИГА, 3. лютого. — Часопис "Латвієс Вестнеїс" доносить, що в останніх часах прибувають щодня до Риги кораблі з товарами для Совїтської Росїї. Транспортні складові ся головне з ріжних машин, електричних приладів і полотна.

Щє про вїслїд виборів в Пруссїї.

БЕРЛІН, 23. лютого. — Неурядовий повний звіт з виборів до пруського соїму, які відбули ся в недїлю, дня 20. лютого, подає слїдуючий вїслїд:

Соціалїсти більшости вибрали 113 послів; центристи — 90; національна партія — 57; націоналістична партія — 73; демократи — 26; незалежні соціалїсти — 28; комунїсти — 30; еко-номїчна партія — 4.

3 СОВІТСЬКОЇ РОСІЇ. Селянство заводить земельні комунї.

МОСКВА, 11. сїчня ("Роста"). — В окрузї Августова, новгородської губернії, де ще перед роком селянство було крайно контрреволюційне, основано 50 земельних комун.

Всеросійський конгрес вуглекопів.

МОСКВА, 25. сїчня ("Роста", Відень). Дня 23. сїчня розпочав ся в Москві другий всеросійський зїзд вуглекопів, в яким бере участь 400 делегатів, які заступають поверх 300.000 вуглекопів. Головна задача, якою буде займатися сей конгрес, є справа піднесення продукції в копальнях.

Приготованє до всесвітнього конгресу червоних професійних союзів.

МОСКВА, 27. сїчня ("Роста", Відень). — Інтернаціонал червоних професійних союзів і Комунїстичний Інтернаціонал іменували окрему комісію для приготовання всесвітнього конгресу червоних професійних союзів, який розпочнетє ся в Москві дня 1. мая.

В склад сеї комісії входять: Росмер з Франції, Лозовський з Росїї, Бєля Кун з Угорщини і Шаблін з Болгарїї.

Дві нові Радянські Республіки.

МОСКВА, 26. сїчня ("Роста", Відень). — Республіки Дагестан і Терек зїстали проголошені автономними Радянськими Республіками. Дагестанська республіка обіймає давню провінцію Дагестан. Столицею є місто Дербент.

Терська республіка складаєтє ся з території на правім березї ріки Терек і з владикавказької області. Столицею є місто Владикавказ.

Обі республіки положені на півночі від пасма кавказських гір. На захід граничать з Кубанею, на схід тягнуть ся до Каспійського моря.

Всеросійський конгрес жінок робітниць.

МОСКВА, 31. сїчня ("Роста", Відень). — На всеросійський конгрес жінок-робітниць в Москві прибуло 3.500 делегатів. Народи конгресу отворила промовою, Александра Колонтаї.

На попереднїм конгресї було присутних лише 800 делегатів.

Чотири і пів мїліона рублів на побороване неграмотности.

МОСКВА ("Роста"). — Всеросійська комісія для поборовання неграмотности видала в протягу 1920 р. 4½ мїліона рублів на боротьбу проти неграмотности. Зі 600 округів 119 прислало звіт, що в них нема вже більше неграмотних людей. Се комісія поставила собі за задачу в протягу 1921 року навчити 3 мїліони людей читати і писати.

Університет на Уралї.

МОСКВА, 14. сїчня (почтою). — Рада народних комісарів рішила осунувати в Екатеринбургї університет, який має складатися зі слїдуючих факультетів: гірнявчого, полїтехнічного, медичного, агрономїчного, педагогїчного і соціологїчного.

Народний комісар освіти Луначарський, промовляючи в комісії для професійного і технічного образованя, звернув увагу на запотребованє великого числа фахових технічних робітників. Лише при їх допомогї дасть ся перемогти ріжні економічні труднощі, які спричинила війна.

Розвїй науки.

МОСКВА ("Роста"). — Помимо більшовадї, яка не дозволила на довіз наукових інструментів повстало в Совїтській Росїї багато нових наукових інституцій. Найбільше звертаєтє ся увагу на науки на поли техніки. Основано цілий ряд великих лабораторій, в яких працюють знаменїтї сили свої і заграничні.

В самїй Москві працює в наукових інституціях поверх 200 професорів, 300 інженїрів і 240 спеціалїстів в ріжних галузях наук.

Боротьба проти неграмотности.

МОСКВА, 12. сїчня (почтою). — "Ізвестїя" доносять зі Смоленська: Совїт в Смоленську порїшив перевести енергїчну боротьбу проти неграмотности. Совїт загрозив, що особи, які не будуть ходити пильно до спеціально в тїй цілі основаних шкіл, втраять картки на поживу.

Вдячність українського селянства за освободженє з під Врангя.

МОСКВА ("Роста"). — Селянство в Таврійщинї, щоби виявити свою вдячність червоній армії з приводу його освободженя з під Врангя, рішило зробити червоним жовїрам великий дарунок, зложений зі средств поживи.

Комунїстична Партія Австралїї.

ЛОНДОН, 26. сїчня (почтою). — З Сідней (Австралїя) доносить: На конференції представників революційних професійних союзів і революційних партій порїшено приступити до основаня "Комунїстичної Партїї Австралїї". Вибрано виконавчий комітет, якому поручено вираховувати програму для нової партїї і увїйти в зносини з Третім Інтернаціоналом.

Італійська соціалїстична молодїк вступає до комунїстичної партїї.

ЛІВОРНО, Італія, 26. сїчня (почтою). — Поляно, предїдатель союзу італійської соціалїстичної молодїжї, заявив, в іменї своєї організації, що союз італійської соціалїстичної молодїжї, який перед 13 роками приступив до соціалїстичної партїї, з тої партїї виступає і рішив вступити до комунїстичної партїї.

Побїда комунїстів при виборах в Далєко-східній Республіцї.

МОСКВА, 28. сїчня ("Роста", Відень). — Доперва нїні одержано точні вїсти про вибір делегатів до установчого зїбраня Далєко-східної Республіки. Комунїсти вїднесли величезну побїду, здобувши 147 мандатів.

Партія меншовиків здобула 30 мандатів, а всі прочі мїщанські партїї 78.

Притїм не треба забувати, що Далєко-східна Республіка мала виразний дрібно-міщанський характер. З виборів показуєтє ся наглядно, що населенє прийшло до перекопаня, що лише одні комунїсти є в силі перевести успішну боротьбу з контрреволюційними бандами, які нищать край, та що комунїсти найліпше потрафлять боронити своїх інтересів.

ПОЗІР! ПОЗІР!

Заходом Українського Робітничого Дому відбудеть ся

В НЕДІЛЮ, 6. МАРТА, О ГОД. 2.30 ПО ПОЛУДНИ

КОНЦЕРТ

з цікавою програмою, в котру увїйдуть хорові і сольові співи, соїа на інструментах, гра оркестри мандолїністів "Дїточої Школи" і деклямації.

Всі ті гості, котрі не могли бути на концерті "Дїточої Школи" при Укр. Роб. Домї тому що застали вже галю заповненою, нехай постарайтє ся сего разу прийти вчаснїше, а матимуть спромогу почути хор і оркестру "Дїточої Школи", бо діти візьмуть участь в концерті.

СЕНЗАЦІЯ СЕЗОНУ!

В СУБОТУ, ДНЯ 5. МАРТА С. Р.

Драматично-Співачкий Кругок Укр. Робітничого Дому відіграє

перез першїй на сценї сенсаційну продукцію в 5-ох дїях з часів російської революції 1905 року, з під пера бушаго директора гуцульського театру Г. Хоткевича п. н.

"ЛИХОЛІТЄ"

Згїдана продукція виставляєтє ся при новїй сценерї і декораціях та світляних ефектах.

В виставї бере участь около 75 осіб.

УВАГА: Куртина піднімаєтє ся точно 8.15 вечером.

ЦІНИ МІСЦЬ: 75, 50 і 35 ЦЕНТІВ.

Приготовляєтє ся до вистави перез першїй в Канаді і взагалї в Америцї слава комедїя Г. Тобілевича п. н.

"ЖИТЕЙСЬКЕ МОРЕ"